

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ



د افغانستان اسلامي جمهوریت

د لوړو زده کړو وزارت

د قندهار ولایت

د صحی علومو انستیتوت

ترتیب کوونکی : استاد غلام علي (نصرت)

Download from: aghalibrary.com

دوینی فشار Blood Pressure



اهداف

د دې برخې په پای کې به محصلین و توانیږي چه:

- د ویني فشار تعریف کړي.
- کوم اصطلاحات چې د ویني د فشار په درجه پوري مربوط دي تعریف کړي.
- د ویني د فشار فزیولوژیکي پوهاوی بیان کړي.
- د ویني د فشار د کتلواو اندازه کولو طریقه بیان کړي.
- د ویني د فشار د نارمل حدودو په اړه بحث وکړي.

تعريف:

هغه قوه يافشار چي دشيريانونو د جدار په مقابل دويني
دموجه جريان په نتيجه كي منح ته راځي دويني
د فشار په نوم ياديږي
دويني فشار پر دوه ډوله دي

1. Systolic Blood Pressure
2. Diastolic Blood Pressure

:Systolic Blood Pressure

له هغه فشار څخه عبارت دی چې د بطيناتو د تقلص په نتیجه کې منځ ته راځي او له کبله يې په رگونو کې د ويني فشار قوي موج توليدوي.

په دې مرحله کې زړه فعالیت او تقلص کوي، وینه و شيريانونو ته پمپ کوي لکه ابهر شريان Aorta Artery چې په طبيعي حالت کې يې د ويني مقدار 120mm/Hg دی

:Diastolic Blood Pressure

له هغه فشار څخه عبارت دی چې د بطناتو د استرخا په نتیجه کي منځ ته راضي.

په دې مرحله کي د بطناتو د تقلص وروسته زړه رځاوت يا استراحت کوي، پدې مرحله کي وريدي وينه دريوي شريان څخه اخلي په طبعي حالت کي يي دويښي مقدار 70 – 90mm/Hg دي

د سيستوليك او ډياستوليك فشار ترمنځ توپير يا فرق ته Pulse Pressure وايي چې معمولاً 40mmHg وي اما د فزيكي فعاليت په وخت كې شايد تر 100 ورسېږي د نبض فشار په Arteriosclerosis ناروغۍ كې زياتېږي او په Heart Failure ناروغانو كې كمېږي

د وينې فشار په mmHg اندازه كيږي
د وينې د فشار نارمل حالت په كاهلانو كې 120/80mmhg دی

دشيرياني ويني فشار فزيولوژي

دزره دپمپ کولو عمليه:

کله چې دزره دپمپ عمل ضعيف وي نو لږ مقدار وینه دشيريانو په داخل کي پمپ کيږي او فشار تنقيص پيدا کوي کله چې دزره دپمپ عمليه قوي وي اوزيات مقدار وینه دشيريان په داخل کي پمپ کيږي او دپمپ شوي ويني حجم ددوران په داخل کي زياتيږي او دويني فشار لوړيږي

دمحيطي او عيو مقاومت:

عبارت دي دالاستيكي اونرم تيوبوڅخه دي چي تقلص او توسع كوي او وينه وټول بدن (مختليف حجراتو او انساجو) ته رسوي

دويني حجم:

كله چي وينه لږوي فشار هم كښته وي ځكه چي دمايعاتو حجم د شيريانو په داخل كې لږدي او كله چي دويني مقدار زيات وي فشار هم لږ پري ځكه چي دمايعاتو حجم په شيريانو كې زيات دي

دويني لزوجيت:

كله چي وينه غليظه وي او ياد R.B.C مقدار په پلازما كې لږوي دويني لزوجيت هم زياتيري او دويني فشار لږ پري

دوینی د فشار مؤثر فکتورونه

عمر:

دوینی فشار د عمر په زیاتیدو سره لوړیږي

جنس:

پسله بلوغیت څخه د بنځو فشار نسبت نارینه و ته کښته وي خو پسله مینوپاز Menopause څخه د بنځو فشار لوړیږي

فعالیت:

د فعالیت په حالت کې فشار لوړیږي نو باید د فعالیت څخه 20 – 30 دقیقې وروسته د مریض فشار وکتل شي

روحي فشارونه:

عصبي تنبه هم د فشار د لوړوالي اوداود عیو د تقبض سبب ګرځي

دامراضوپه پروسه کي:

په ځينو امراضو (قلبي امراض، دويني امراض، د شیريانو امراض) کي فشار لوړوي

چاقوالي: چاقوالي هم د لوړ فشار باعث گرځي
دواگانې:

د ځينو دواگانو د استعمال له وجهي کيداي شي فشار لوړ او يا کمښته شي
نژاد:

په امريکايي افريقايانو کي د 35 کلنۍ څخه وروسته نسبت و اروپايي امريکايانو ته فشار يي لوړوي

دورځي په جريان کي:

سهار وختي فشار کمښته وي اما د ماښام وخوا ته فشار لوړيږي

معمولي اشتباهات دويني د فشار په ارزونه كي

تائيرات	اشتباهات
1. كاذب فشار كښته معلوموي	1. كله چي د فشار له ډيره برداره وي
2. كاذب فشار لوړ معلوموي	2. كله چي د فشار له ډيره كم بره وي
3. كاذب فشار كښته معلوموي	3. كله چي د فشار له ډيره سسته وي
4. په كاذب ډول Diastolic	4. كله چي د فشار له څخه په
لوړ معلوموي	خنده هوا و ايستل شي
5. په كاذب ډول Systolic كښته	5. كله چي د فشار له څخه په تيزي
او Diastolic لوړ معلوموي	باندي هوا و ايستل شي

دویني لوړ فشار (HTN)

دهغه فشار څخه عبارت دی چې په دوامداره توګه له نارمل حد څخه لوړ وي .

د ویني هغه فشار چې سبب یې نا معلوم دی د ویني دابتدایي لوړ فشار څخه عبارت دی

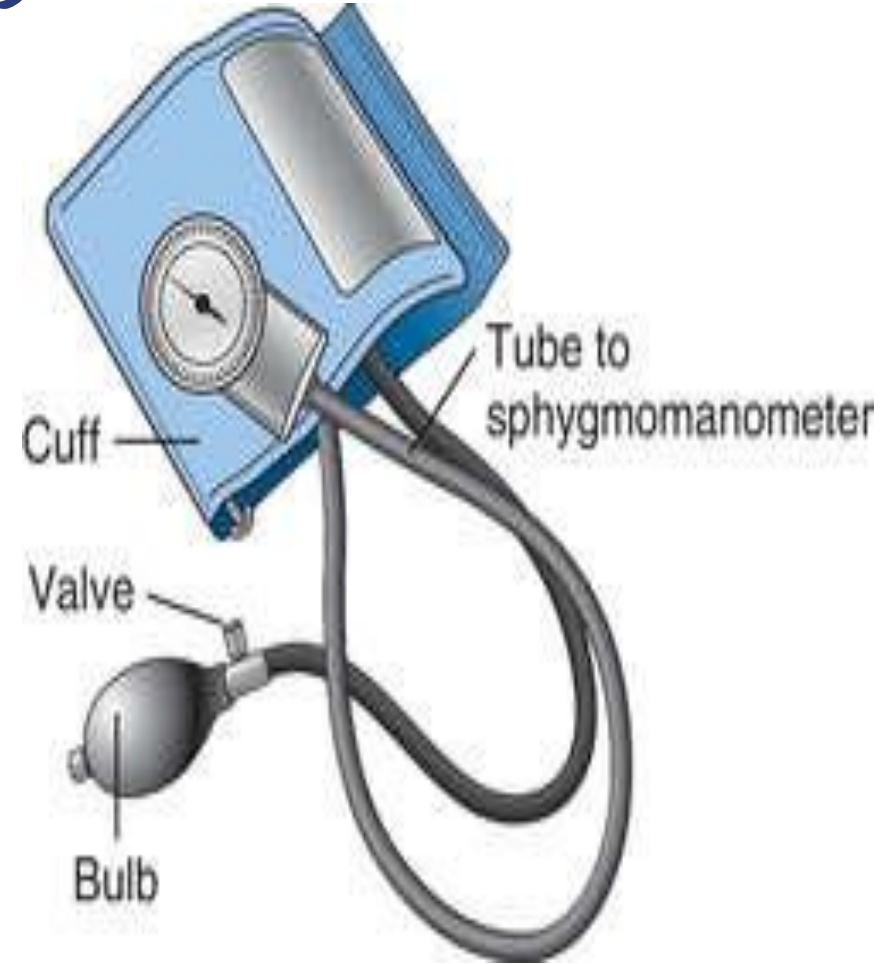
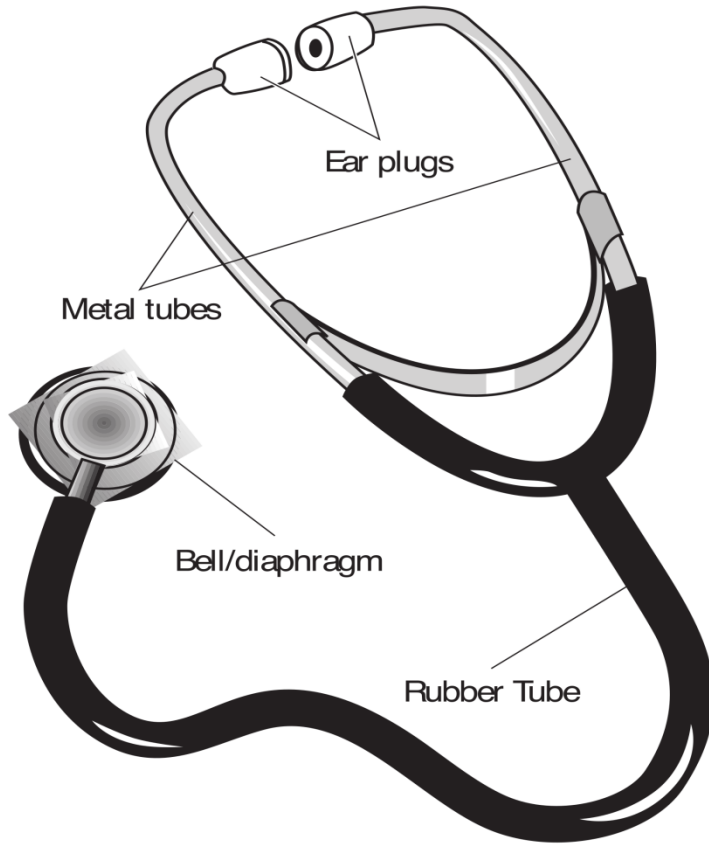
دویني هغه فشار چې سبب یې معلوم وي د ویني دثانوي فشار لوړ فشار په نوم یادېږي

د ويني كښته فشار Hypotension

دهغه فشار څخه عبارت دی چې د نارمل حالت څخه
كښته وي د ويني د ټيټ فشار په نوم يادېږي

وضيعتي كښته فشار هغه فشار دی چې د ناستي يا ولاړي
په وخت كې كښته كيږي.

د فشار الہ





پای